

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи

Затверджено
На засіданні кафедри
спеціальної освіти та соціальної роботи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30.08.2021 р.)

Завідувач кафедри проф. К.О. Островська

Силабус з навчальної дисципліни «Деонтологія соціальної роботи»,
що викладається в межах ОПП Соціальна педагогіка першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти для здобувачів зі спеціальності 231 Соціальна робота

Назва дисципліни	Деонтологія соціальної роботи
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Туган-Барановського,7
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	23 Соціальна робота, 231 Соціальна робота
Викладач (-і)	Фалинська Зоряна Зенонівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи
Контактна інформація викладача	ел. пошта: zoryana.falynska@lnu.edu.ua
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Вівторок 15.00-16.30 (кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи, вул. Туган-Барановського, 7) Також, консультації можуть бути в день проведення лекційних/практичних занять (за попередньою домовленістю). Передбачені онлайн консультації в Zoom. Для погодження часу онлайн консультацій слід надіслати запит на електронну пошту викладача
Сторінка курсу	https://pedagogy.lnu.edu.ua/course/deontolohiia-sotsial-noi-roboty
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Деонтологія соціальної роботи» є нормативною дисципліною з спеціальності <u>231 Соціальна робота</u> для освітньої програми «Соціальна педагогіка» яка викладається в <u>2</u> семестрі в обсязі <u>3</u> кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).

Коротка анотація дисципліни	<p>Курс «Деонтологія соціальної роботи» призначено для студентів 1 курсу денної та заочної форми навчання. Предметом вивчення навчальної дисципліни є: ознайомити студентів з поняття деонтологія як навчальної дисципліни і як засіб регулювання соціально педагогічної діяльності. Критерії соціально-педагогічної етики Професійна мораль. Ціннісно-смілова основа морально-етичної регуляції професійно-трудоких відносин. Пізнання студентами особливостей професійної етики соціального працівника.</p>
Мета та цілі дисципліни	<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Деонтологія соціальної роботи» є ознайомити студентів і дати їм можливість проаналізувати та зрозуміти складний процес етичних принципів. Метою викладання навчальної дисципліни є: формування у майбутніх соціальних працівників морально-етичних якостей соціально-педагогічної діяльності. забезпечення всіма необхідними знаннями з основ професійної етики, уміннями та навичками реалізації їх у практичній діяльності.</p>
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Васянович Г. П. Педагогічна етика : навч. посіб. / Г.П Васянович – Львів : Сполом, 2010. – 420 с. 2. Спіріна Т. П. Етика соціально-педагогічної діяльності : навч.-метод. посіб. / Т.П. Спіріна. – К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2013. – 247 с. 3. Хоружа Л.Л. Деонтолія соціальної роботи : навч. посібник /Л.Л. Хоружа – К. : Академвидав, 2009. – 198 с. 4. Хоружа Л.Л. Педагогічна деонтологія: навч. – методич. посіб. / Л.Л. Хоружа. К.: КМПУ імені Б.Д.Грінченка, 2008. – 96 с. 5. Хоружа Л. Л. Етичний розвиток педагога : навч. посіб. / Л. Л. Хоружа – К. : Академвидав, 2012. – 208 с.

	<p>Допоміжна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Білик Е. В. Сучасна енциклопедія етикету : 1000 правил і корисних порад / Е.В. Білик. – Донецьк : ТОВ ВКФ «БАО», 2005. – 384 с. 7. Бугай Н. І. Український етикет / Бугай Н. І. - К. : Бібліотека українця, 2000. – 264 с. 8. Гриньова В. М. Професійна етика як умова успішності трудової діяльності / В. М. Гриньова // Конкурентоспроможність в умовах глобалізації : реалії, проблеми та перспективи : матеріали І наук.-практ. конф. (Житомир 26-27 квітня 2007 р.). – Житомир, 2007. – С. 37-38. 9. Дуткевич Т. В. Конфліктологія з основами управління : навч. посіб. /Т.В. Дуткевич – К. ; ЦНЛ, 2005. – 456 с. 10. Етика : [навч. посіб.] / В. О. Лозовий, М. І. Панов, О. А. Стасевська та ін. ; за ред. В. О. Лозового. – К. : Юрінком-інтер, 2005. – 224 с. 11. Кримус Ю. В. Етика : навч. посіб. / Ю. В. Кримус, І.І. Якушно. – Житомир, 2004. – 98 с. 12. Малахов В. А. Етика : курс лекцій : навч. посіб. / В.А. Малахов – К. : Либідь, 2002. – 384 с. 13. Мовчан В. С. Історія і теорія етики : [курс лекцій: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / В.С. Мовчан – Дрогобич : Коло, 2003. – 510 с. 14. Савельєв В. П. Етика : навч. посіб. / В.П. Савельєв – Львів : Магнолія 2006, 2007. – 256 с. 15. Хоружа Л. Л. Педагогічна деонтологія : навч.-метод. посіб. / Л.Л. Хоружа – К. : КМПУ імені Б. Д.Грінченка, 2008. – 96 с. 16. Predyk, A. A., Shevchuk, K. D., Falynska, Z. Z., Loik, H. B., & Dziuba, P. M. (2020). Psychological and Pedagogical Aspects of the Development of Integrative Readiness of Future Specialists for Professional Activity. Journal of Education and E-Learning Research, 7(3), 263-269. https://doi.org/10.20448/journal.509.2020.73.263.269.
<p>Обсяг курсу</p>	<p><u>Денна форма навчання:</u> 64 години аудиторних занять. 3 них 32 години - лекцій, 32 години - практичних занять та 26 годин самостійної роботи</p> <p><u>Заочна форма навчання:</u> 20 годин аудиторних занять. 3 них 6 годин лекцій, 14 годин практичних занять та 70 годин самостійної роботи</p>

Очікувані результати навчання

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-5. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК-15. Здатність діяти соціально, відповідально та свідомо.

Фахові компетентності:

ФК-1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

ФК-3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

ФК-4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

ФК-6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.

ФК-15. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.

ФК-16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.

	<p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПРН-14. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога.</p> <p>ПРН-15. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.</p> <p>ПРН-17. Встановлювати та підтримувати взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надавати їм психологічну підтримку й наснажувати клієнтів.</p> <p>ПРН-20. Виявляти етичні дилеми та суперечності у професійній діяльності та застосовувати засоби супервізії для їх розв'язання.</p> <p>ПРН-21. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.</p>
Ключові слова	Етика, професійна етика, мораль, моральна свідомість, Етичний кодекс, принципи моралі.
Формат курсу	Очний / заочний
теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Вступ до спеціальності», «Психологія загальна, вікова та соціальна», «Основи соціалізації особистості»
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, бесіда, інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм), виконання індивідуальних завдань, проектів, презентацій.

<p>Необхідні обладнання</p>	<p>Мультимедійний проектор, комп'ютер, фліпчарт, маркери.</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Практичні заняття: (80 балів) - 6 занять по 5 балів Модульна контрольна – 20 балів</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що виконані студентами завдання для семінарських, практичних занять сприятимуть опануванню умінь працювати з науковими джерелами, сприятимуть формуванню навиків самостійної роботи.</p> <p>Списування, використання без дозволу інформації з робіт інших учасників курсу становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що студенти відвідають усі семінарські, практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених у курсі.</p> <p>Література. Уся література, яку здобувачі освіти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі вищої освіти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані за виконання усіх завдань. При цьому обов'язково враховуються присутність та активність студента під час практичних занять; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних із навчанням; не допускається списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання та ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історія виникнення терміну «деонтологія». 2. Професійна деонтологія, її суть і структура. 3. Деонтологічний характер професій соціальний працівник. 4. Деонтологія соціальної роботи, її суть. 5. Особливості деонтології соціальної роботи. 6. Деонтологія соціальної роботи і поведінки соціального працівника. 7. Принципи деонтології соціальної роботи. 8. Професійний обов'язок та професійна повинність (зобов'язання). 9. Обов'язок соціального працівника та його особистісне усвідомлення.

	<ol style="list-style-type: none"> 10. Поняття відповідальності, його роль у регулюванні поведінки соціального працівника. 11. Відповідальність соціального працівника та її типологія. 12. Характеристика видів відповідальності соціального працівника: моральної і юридичної. 13. Соціальна робота як втілення соціального обов'язку. 14. Сенс і зміст професійного обов'язку соціального працівника. 15. Обов'язок і відповідальність соціального працівника перед суспільством і державою. 16. Обов'язок і відповідальність соціального працівника перед професією і професійною групою. 17. Обов'язок і відповідальність соціального працівника клієнтом і перед собою. 18. Вимоги до теоретичних знань соціального працівника. 19. Вимоги до професійних характеристик. 20. Вимоги до особистісних якостей соціального працівника. 21. Єдність і суперечності обов'язку соціального працівника. 22. Внутрішньо особистісний конфлікт і шляхи його вирішення. 23. Конфлікт між інтересами суспільства і клієнта у соціальній роботі. 24. Деонтологічний підхід до вирішення конфліктів у соціальній роботі. 25. Місце і роль морально-ціннісного регулювання у професійній соціальній роботі, його цілі і завдання. 26. Професійно-етичний кодекс: поняття, сутність, цілі та завдання, функції. 27. Місце і роль професійно-етичного кодексу в регулюванні професійної і повсякденної поведінки фахівця соціальної сфери. 28. Проблеми розвитку та становлення особистості соціального працівника у професійній діяльності. 29. Вимоги до професійно-значущих особистісних якостей соціального працівника. 30. Професійно-етичні критерії придатності в соціальній роботі.
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

ДОДАТОК
Схема курсу

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в Інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1.	<p>Тема 1. Деонтологія як навчальна дисципліна і як засіб регулювання соціально-педагогічною діяльністю.</p> <p>Предмет, об'єкт, мета та завдання курсу. Етика як наука про мораль. Професійна етика та її особливості.</p> <p>Підходи до розуміння сутності деонтології. Історичний розвиток професійної етики і професійної моралі.</p> <p>Критерії соціально-педагогічної етики. Професійна мораль.</p> <p>Ціннісно-сміслова основа морально-етично регуляції професійно-трудоких відносин. Етика соціального працівника.</p>	Лекція, 2 год.	1,2,3 Інтернетресурси	Опрацювати матеріали лекції.	1 тиждень
1.	<p>Тема 1. Деонтологія як навчальна дисципліна і як засіб регулювання соціально-педагогічною діяльністю.</p>	Практичне заняття 2 год.		<p>Питання до обговорення (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет, об'єкт, мета та завдання курсу. Етика як наука про мораль. 2. Професійна етика та її особливості. 3. Підходи до розуміння сутності деонтології. 	1 тиждень

				<p>4. Історичний розвиток професійної етики і професійної моралі.</p> <p>5. Критерії соціально-педагогічної етики. Професійна мораль.</p> <p>6. Ціннісно-сміслова основа морально-етичної регуляції професійно-трудова відносин.</p> <p>7. Етика соціального працівника.</p>	
2	<p>Тема 2. Історичне і теоретичне підґрунття деонтології соціальної роботи.</p> <p>Історія виникнення поняття деонтологія.</p> <p>Погляди засновника деонтології Д.Бентама на людську повинність.</p> <p>Трактування моральної вимоги до поведінки у суспільстві в різні періоди історичного розвитку суспільства в епоху Античності, Середньовіччя та Нового часу.</p> <p>Професійна деонтологія, її суть і структура.</p> <p>Професійна етика і професійна деонтологія: спільне і відмінне.</p>	Лекція, 2 год.	2,5,6 Інтернетресурси	Опрацювати матеріали лекцій.	2 тижень

2	<p>Тема 2. Історичне і теоретичне підґрунття деонтології соціальної роботи.</p>	Практичне заняття, 2 год.		<p>Питання до обговорення (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія виникнення поняття деонтологія. 2. Погляди засновника деонтології Д.Бентама на людську повинність. 3. Трактуювання моральної вимоги до поведінки у суспільстві в різні періоди історичного розвитку суспільства в епоху Античності, Середньовіччя та Нового часу. 4. Професійна деонтологія, її суть і структура. 5. Професійна етика і професійна деонтологія: спільне і відмінне. 	2 тиждень
3	<p>Тема 3. Генезис світової етичної думки. Джерела соціально-педагогічної етики. «Золоте правило» етичної системи. Аристотелівська етична традиція. Деонтологічна лінія Канта та онтологічна лінія Гегеля, та їх роль у формуванні соціальної деонтології. Етичні погляди Г. Сковороди, Б. Грінченка. А. Макаренка, В. Сухомлинського, К. Ушинського та інших.</p>	Лекційні заняття, 2 год.	1,2,4 Інтернетресурси		3 тиждень

3	<p>Тема 3. Генезис світової етичної думки.</p>	Практичне заняття, 2 год.		<p>Питання до обговорення (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Джерела соціально-педагогічної етики. 2. «Золоте правило» етичної системи. 3. Аристотелівська етична традиція. 4. Деонтологічна лінія Канта та онтологічна лінія Гегеля, та їх роль у формуванні соціальної деонтології. 5. Етичні погляди Г. Сковороди, Б. Грінченка. А. Макаренка, В. Сухомлинського, К. Ушинського та інших. 	3 тиждень
4-5	<p>Тема 4-5. Етичні традиції у розвитку та становленні соціальної роботи.</p> <p>Історичні корені й традиції благодійництва. Етичні аспекти благочинної діяльності періоду Київської Русі.</p> <p>Роль християнства у розвитку морально-етичних норм соціальної діяльності.</p> <p>Етика соціальної роботи у 18-19 ст.</p>	Лекційні заняття, 4 год.	7, 8, 16 Інтернетресурси	Опрацювати матеріали лекцій	4-5 тиждень

4-5	Тема 4-5. Етичні традиції у розвитку та становленні соціальної роботи.	Практичне заняття, 4 год.		Питання до обговорення (2 год.): 1. Історичні корені й традиції благодійництва. 2. Етичні аспекти благочинної діяльності періоду Київської Русі. 3. Роль християнства у розвитку морально-етичних норм соціальної діяльності. 4. Етика соціальної роботи у 18-19 ст.	4-5 тиждень
6	Тема 6. Морально-етична культура соціального працівника Моральна норма як складова моралі і нормативна регуляція соціальної роботи. Моральна свідомість соціального працівника. Критерії моральної поведінки соціального працівника у соціальній роботі. Поведінка соціального працівника.	Лекційні заняття, 2 год.	7, 8, 9 Інтернетресурси		6 тиждень
6	Тема 6. Морально-етична культура соціального працівника	Практичне заняття, 2 год.		Питання до обговорення (2 год.): 1. Моральна норма як складова моралі і нормативна регуляція соціальної роботи. 2. Моральна свідомість соціального працівника. 3. Критерії моральної поведінки соціального працівника у соціальній роботі. 4. Поведінка соціального працівника.	6 тиждень

7-8	<p>Тема 7-8. Етичні проблеми соціальної роботи. Етичні проблеми соціальної роботи в Україні. . Професійно-етичний кодекс соціальних працівників та його функції. Джерела етичних нормативів соціальної роботи. "Етика соціальної роботи: принципи і стандарти" - етичний кодекс МФСП. Професійно-етичний кодекс соціального працівника України.</p>	Лекційні заняття, 4 год.	5, 6, 7 Інтернет ресурси		7-8 тиждень
7-8	<p>Тема 7-8. Етичні проблеми соціальної роботи.</p>	Практичне заняття, 4 год.		Питання до обговорення (2 год.): 1. Етичні проблеми соціальної роботи в Україні. . 2. Професійно-етичний кодекс соціальних працівників та його функції. 3. Джерела етичних нормативів соціальної роботи. 4. "Етика соціальної роботи: принципи і стандарти" - етичний кодекс МФСП. 5. Професійно-етичний кодекс соціального працівника України.	7-8 тиждень
9	<p>Тема 9. Професійна культура етики соціального працівника. Професійна культура як складова етики соціального працівника. Визначення поняття «культура». Основні види, форми і рівні</p>	Лекція, 2 год.	8, 9, 10 Інтернетресурси	Опрацювати матеріали лекції	9 тиждень

	культури. Соціальні функції культури. Ціннісно-вмотивоване ставлення соціальних працівників до професійної діяльності. Підходи до розгляду поняття «професійна культура				
9	Тема 9. Професійна культура етики соціального працівника.	Практичне заняття, 2 год.		Питання до обговорення (2 год.): 1. Професійна культура як складова етики соціального працівника. 2. Визначення поняття «культура». Основні види, форми і рівні культури. 3. Соціальні функції культури. 4. Ціннісно-вмотивоване ставлення соціальних працівників до професійної діяльності. 5. Підходи до розгляду поняття «професійна культура.	9 тиждень

10-11	<p>Тема 10-11. Цінності та ціннісні орієнтації у діяльності соціального працівника. Цінності та ціннісні орієнтації. Цінності у діяльності соціального працівника. Рівні цінностей соціальної роботи. Поняття дилема та етична дилема та їх особливості. Цінність - стійке уявлення, переконання про людей, їх цілі, метата завдання. Ціннісні орієнтації соціального педагога, як фактор професійної придатності.</p>	Лекція, 4 год.	7, 8, 10 Інтернетресурси	Опрацювати матеріали лекції	10-11 тиждень
10-11	<p>Тема 10-11. Цінності та ціннісні орієнтації у діяльності соціального працівника.</p>	Практичне заняття, 4 год.		Питання до обговорення (2 год.): 1. Цінності та ціннісні орієнтації. 2. Цінності у діяльності соціального працівника. 3. Рівні цінностей соціальної роботи. 4. Поняття дилема та етична дилема та їх особливості. 5. Цінність - стійке уявлення, переконання про людей, їх цілі, мета та завдання. 6. Ціннісні орієнтації 7. соціального педагога, як фактор професійної придатності.	10-11 тиждень

12	<p>Тема 12. Деонтологічні вимоги до соціального працівника. Деонтологія соціальної роботи. Принципи деонтології соціальної роботи. Професійний обов'язок та професійна повинність (зобов'язання). Обов'язок соціального працівника та його особистісне усвідомлення. Поняття відповідальності. Відповідальність соціального працівника та її типологія.</p>	Лекція, 2 год.	7,8,9, Інтернет ресурси	Опрацювати матеріали лекції	12 тиждень
12	<p>Тема 12. Деонтологічні вимоги до соціального працівника.</p>	Практичне заняття, 2 год.		Питання до обговорення (2 год.): 1. Деонтологія соціальної роботи 2. Принципи деонтології соціальної роботи. 3. Професійний обов'язок та професійна повинність (зобов'язання). 4. Обов'язок соціального працівника та його особистісне усвідомлення. 5. Поняття відповідальності. 6. Відповідальність соціального працівника та її типологія.	12 тиждень

13	<p>Тема 13. Етикет соціального працівника. Правила етикету у соціальній роботі. Принципи етикету. Ділове спілкування як фактор професійної майстерності соціального працівника у професійній діяльності. Поняття іміджу соціального працівника у діловій сфері.</p>	Лекція, 2 год.	8,9,10 Інтернетресурси	Опрацювати матеріали лекції	13 тиждень
13	<p>Тема 13. Етикет соціального працівника.</p>	Практичне заняття, 2 год.		Питання до обговорення (2 год.): 1. Правила етикету у соціальній роботі. 2. Принципи етикету. 3. Ділове спілкування як фактор професійної майстерності соціального працівника у професійній діяльності. 4. Поняття іміджу соціального працівника у діловій сфері.	13 тиждень
14	<p>Тема 14. Етичні аспекти роботи соціальних служб. Етичне виховання та моральна свідомість соціального працівника. Особливості надання соціальних, психологічних, соціально-побутових послуг соціальних служб. Учать у розробці соціальної політики держави. Етичні особливості участі соціального працівника у політичній діяльності.</p>	Лекція, 2 год.	8,9,10 Інтернетресурси	Опрацювати матеріали лекції	14 тиждень

14	<p>Тема 14. Етичні аспекти роботи соціальних служб.</p>	Практичне заняття, 2 год.		<p>Питання до обговорення (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етичне виховання та моральна свідомість соціального працівника. 2. Особливості надання соціальних, психологічних, соціально-побутових послуг соціальних служб. 3. Участь у розробці соціальної політики держави. 4. Етичні особливості участі соціального працівника у політичній діяльності. 	14 тиждень
15-	<p>Тема 15-16. Деонтологічні засади вирішення конфліктів у соціальній роботі. Поняття, функції та типологія конфліктів. Характеристика видів конфліктів у соціальній роботі. Деонтологічні підходи до вирішення конфліктних ситуацій у професійній діяльності. Характеристика конфлікту у соціальній роботі: внутрішньо-особистісний конфлікт; конфлікт між інтересами суспільства і клієнта.</p>	Лекція, 2 год.	8,9,10 Інтернетресурси	Опрацювати матеріали лекції	15 тиждень

16	Тема 15-16. Деонтологічні засади вирішення конфліктів у соціальній роботі.	Практичне заняття, 1 год.		Питання до обговорення (2 год.): 1. Поняття, функції та типологія конфліктів. 2. Характеристика видів конфліктів у соціальній роботі. 3. Деонтологічні підходи до вирішення конфліктних ситуацій у професійній діяльності. 4. Характеристика конфлікту	16 тиждень
16	Модульний контроль	Практичне заняття, 1 год.	1-16 Інтернет ресурси	Підготовка до МК (2 год.)	16 тиждень